

**Een gemakkelijke prooi. Een onderzoek naar slachtofferschap van 65-plussers (2011).**  
M. van Veen, J. Kuppens, P. van der Rijt, T. Van Dijk en H. Ferwerda (Intomart GfK, Hilversum / Bureau Beke, Arnhem). Verkenningen 59

### **Onderzoeksvragen**

1. Bij welke vormen van criminaliteit lopen ouderen (65 tot 75 jaar en ouder dan 75 jaar), vergeleken met de rest van de bevolking, een verhoogd risico op slachtofferschap?
2. Welke factoren verklaren een verhoogd risico van ouderen op slachtofferschap van criminaliteit?
3. Welke (nog te detecteren) vormen van criminaliteit hebben een bijzondere impact op ouderen?

### **Methoden van onderzoek**

- documentenanalyse
- analyse databestanden

### **Samenvatting**

In deze verkenning is gekeken bij welke vormen van criminaliteit ouderen (65 tot 75 jaar en ouder dan 75 jaar) een verhoogd risico lopen om slachtoffer te worden vergeleken met de rest van de bevolking en welke factoren dit vervolgens zouden kunnen verklaren. Daarnaast is gekeken welke vormen van criminaliteit een bijzondere impact op ouderen hebben. Om deze reden is aansluitend nog een verdiepend kwantitatief onderzoek uitgevoerd naar „babbeltucs“, aangezien het idee bestond dat ouderen daar mogelijk relatief vaker slachtoffer van zouden zijn.

De resultaten geven aan dat senioren minder vaak slachtoffer worden van criminaliteit dan de rest van de bevolking, behalve van beroving met en zonder geweld. Bij beroving verschillen ouderen niet van andere leeftijdsgroepen (het is dus niet zo dat ouderen vaker slachtoffer worden van beroving).

Ook het onveiligheidsgevoel is weliswaar bij alle leeftijdsgroepen gedaald, maar het sterkst bij senioren. Senioren voelden zich in 1993 onveiliger dan de rest van de bevolking, in 2006 is het precies andersom. De relatief sterke daling van het onveiligheidsgevoel onder senioren kan niet worden verklaard door veranderd slachtofferschap of een veranderde perceptie van buurtproblemen of meningen over de politie. Mogelijk spelen persoonskenmerken van senioren, die niet in de grootschalige veiligheidsonderzoeken aan bod komen, een veel grotere rol.

Bij ouderen vinden seksuele intimidatie, dreiging met geweld en mishandeling vaker thuis plaats dan bij mensen in de overige leeftijdsgroepen. 50-plussers geven vaker aan dat de dader de huidige partner of een kind (vaak de zoon) is. In de Veiligheidsmonitor (IVM) geven ouderen aan de andere kant weer vaker aan de dader niet te kennen. Dat is bij alle delicten te zien, en met name bij mishandeling.

In algemene zin worden ouderen dus juist veel minder vaak slachtoffer van criminaliteit. Mogelijk zou communicatie over het risico op slachtofferschap onveiligheidsgevoelens bij ouderen kunnen verminderen.